II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT
av den 18 januari 2000
om det statliga stöd som Tyskland genomfört till förmån för Linde AG

[delgivet med nr K(2000) 64]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2000/524/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

efter att i enlighet med ovan nämnda artikel ([1]) ha gett berörda parter tillfälle att inkomma med synpunkter, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) I maj 1998 fick kommissionen under sina kontakter med de tyska myndigheterna kännedom om ett antal transaktioner där Treuhandanstalt (nedan kallad THA) och dess efterträdare Bundesanstalt fur vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (nedan kallad BvS) liksom företagen UCB Chemie GmbH (nedan kallat UCB) och Linde AG (nedan kallat Linde) varit inblandade. Dessa transaktioner handlade i huvudsak om på vilka villkor det skulle levereras kolmonoxid (CO) till den aminproduktion som UCB förvärvat från Leuna Werke GmbH (LWG) när det senare företaget privatiserades.

(2) Därefter underrättade de tyska myndigheterna genom en skrivelse av den 7 augusti 1998 (A/36142) kommissionen om bakgrunden till de ifrågavarande åtgärderna. Genom en skrivelse av den 18 september 1998 (D/16578) ställde kommissionen ytterligare frågor, som besvarades genom en skrivelse av den 3 december 1998 (A/38804). Ärendet registrerades den 10 februari 1999 som NN 16/99.

([1]) EGT C 194, 10.7.1999, s. 15.

(3) Genom en skrivelse av den 30 mars 1999 (SG (99)D/2353, EGT C 194, 10.7.1999, s. 15) underrättade kommissionen Tyskland om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget med avseende på

— det bidrag på 9 miljoner tyska mark, som BvS beviljade i samband med uppförandet av den nya CO-anläggningen,

— leveransavtalet och särskilt det ”marknadspris”, som UCB nu betalar för kolmonoxiden.

(4) I en skrivelse av den 25 maj 1999 (A/33985) redovisade de tyska myndigheterna sin ståndpunkt.

(5) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

II. BESKRIVNING AV ÅTGÄRDERNA

II.1 Stödmottagaren

(6) Linde tillhör Lindekoncernen, en globalt verksam koncern som omfattar mer än 120 företag med mer än 32 000 anställda och som 1998 hade en omsättning på 10 738 000 000 mark och redovisade en vinst på 9 371 000 000 mark. Koncernen har verksamhet inom fyra olika sektorer: bygg- och anläggningsteknik, materialhantering, kylteknik och tekniska gaser.

(7) Linde har sitt huvudkontor i Höllriegelskreuth (München). Linde hade 1998 en omsättning på 4 554 000 000 mark och 12 499 anställda. Företaget är för närvarande den näst största leverantören av industrigaser i Europa. Gaserna levereras ofta till slutanvändarna

i relativt stora kvantiteter direkt i rörledningar från gastillverkaren. De används som mellanprodukter vid framställningen av ett stort antal kemiska produkter och dessutom inom medicin och för forsknings- och utvecklingsändamål.

II.2 **Privatiseringen av den kemiska produktionen i Leuna (Sachsen-Anhalt)**

(8) 1993 beslöt THA att avyttra LWG:s produktion av aminer i Leuna till UCB, ett dotterföretag till Union Chimique Belge, en belgisk läkemedels- och kemikoncern med världsomspännande verksamhet. Koncernen har mer än 8 000 anställda, av vilka ca 50 % arbetar i läkemedelssektorn och resten i kemi- och filmsektorerna. Ungefär en tredjedel av de anställda finns i Belgien. År 1998 hade UCB 79 anställda och en omsättning på 66,9 miljoner mark.

(9) Framställningen av aminer utgör endast en mindre del av produktionen vid kemikonglomeratet i Leuna. Enligt uppgifter från de tyska myndigheterna avyttrades aminproduktionen efter ett öppet och villkorslöst anbudsförfarande. UCB var den enda anbudsgivaren och betalade en köpesumma på 6,6 miljoner mark. THA övertog kostnaderna för bortskaffande av miljöfarligt avfall och uppröjning av tomter ([2]).

(10) Eftersom kolmonoxid behövs för att producera aminer, ställde UCB som villkor för köpet att leveranserna av CO skulle garanteras av THA.

(11) THA ([3]) åtog sig att leverera CO till marknadspris för en tid av tio år förutsatt

— att UCB inte sluter något avtal om leverans av kolmonoxid med någon annan producent, och

— att UCB inte beslutar att bygga en egen anläggning för produktion av CO. Om så skulle ske, skulle THA enligt privatiseringsavtalet delta med ett investeringsbidrag på 5 miljoner mark.

(12) Man angav inte hur marknadspriset skulle bestämmas. Men det är på sin plats att påpeka att THA på sin tid ingick långfristiga leveransavtal av samma slag med flera andra investerare, eftersom försörjningsläget för kemisektorn uppenbarligen var rätt så osäkert. Enligt vad de tyska myndigheterna uppger skulle de flesta tillverkare annars inte ha valt denna produktionsort, och följaktligen skulle THA inte ha kunnat fullgöra sitt privatiseringsuppdrag.

([2]) Kommissionen har i sina beslut (se beslut i ärenden NN 108/91, E 15/92 och NN 768/94 Tyskland – Treuhand) erkänt THA:s alldeles speciella och ojämförbara roll i samband med övergången från planekonomi till marknadsekonomi. Kommissionen accepterar därför att uppröjningen och saneringen av de miljöskador som åsamkats området före den 1 juli 1990 inte utgör ett statligt stöd.

([3]) Detta beslut innebär inget prejudikat för de stöd som beviljats inom ramarna för privatiseringsavtalet av den 22 april 1993.

(13) Då avtalet med UCB om produktionen av aminer ingicks, räknade THA med att finna en investerare som skulle överta anläggningen för tillverkning av CO. Så skedde inte. Eftersom CO-anläggningen varken hade omstrukturerats eller moderniserats, var dess produktionskostnader betydligt högre än marknadspriset. Därför drev den offentliga sektorn anläggningen med en årlig förlust på cirka 3,5 miljoner mark. BvS beslöt 1996 att säga upp avtalet om leverans av CO – som gick med förlust – och föreslog UCB att de själva skulle producera den kolmonoxid som behövdes för framställningen av aminer. I så fall skulle UCB i enlighet med privatiseringsavtalet få ett bidrag på 5 miljoner mark.

(14) UCB avböjde emellertid. Därefter måste BvS se sig om efter en annan investerare. Den enda investerare som anmälde interesse av att överta produktionen var företaget Linde, som funnits i regionen sedan 1994. I juni 1997 slöts sedan ett avtal mellan BvS, LWG, UCB och Linde om CO-försörjningen.

II.3 **Avtalet mellan BvS, LWG, UCB och Linde**

(15) Linde åtog sig enligt detta avtal att bygga en ny anläggning för produktion av CO inom loppet av 18 månader. Den nya anläggningen skulle integreras i Lindes befintliga verksamhet i Leuna. Byggkostnaderna skulle komma att uppgå till 12 miljoner mark, varav Linde skulle bidra med 3 miljoner mark av egna medel. Under byggtiden skulle Linde upprätthålla driften i den gamla anläggningen och leverera kolmonoxid till UCB enligt de villkor som THA och UCB kommit överens om 1993, inom ramen för privatiseringsavtalet.

(16) Enligt detta avtal bidrog BvS med 9 miljoner mark till byggnadskostnaderna. Enligt de tyska myndigheterna omfattade detta belopp dels det bidrag på 5 miljoner mark som THA och UCB kommit överens om i privatiseringsavtalet, dels ett bidrag på ytterligare 4 miljoner mark.

(17) Eftersom kommissionen hyste starka misstankar om att i) bidraget på 9 miljoner mark till Linde för CO-produktionen och ii) det ”marknadspris” som överenskommits mellan UCB och Linde båda kunde innehålla inslag av statligt stöd beslöt man att med avseende på dessa åtgärder inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget.

III. **TYSKLANDS SVAR PÅ DET INLEDDA FÖRFARANDET ENLIGT ARTIKEL 88.2 I EG-FÖRDRAGET**

(18) Med en skrivelse av den 25 maj 1999 reagerade de tyska myndigheterna på det inledda förfarandet enligt följande:

— På grund av kolmonoxidens speciella egenskaper måste denna gas framställas där den används. Det kan därför aldrig bli tal om en påverkan av handeln med en sådan produkt.

— Eftersom det för CO inte finns någon marknad i ordets vanliga bemärkelse, kan riktpriset endast baseras på de löpande kostnaderna i de existerande anläggningarna. Det skulle bli mycket dyrare med en helt separat produktionsanläggning för CO.

— Av följande skäl åtnjuter Linde ingen positiv särbehandling:

i) Den gamla CO-anläggningen såldes inte. Den tillhör liksom tidigare LWG. Eftersom Linde uppförde en egen CO-anläggning förelåg det ingen skyldighet att utlysa ett anbudsförfarande.

ii) Lindes prissättning bygger på investeringskostnaderna och en rimlig vinstmarginal.

iii) Eftersom Linde inte behövde bygga en ny CO-anläggning och eftersom det inte fanns några andra intressenter kan det inte vara tal om någon favoriserande behandling.

— Lika litet kan man tala om ett favoriserande av UCB, eftersom UCB betalar ett högre pris till Linde än till BvS. Detta pris ligger under alla omständigheter över det som praktiseras i andra länder (USA) ([4]).

— Leveransgarantin var en förutsättning för att UCB skulle överta produktionen av aminer. Enligt garantin skulle CO-priset under en tioårsperiod uppgå till […] (*) och inte ändras. Detta pris var för BvS inte längre affärsmässigt hållbart.

— LWG undersökte möjligheten att starta en egen CO-produktion, men investeringskostnaderna visade sig vara för höga. CO framställs med en syntesgas som måste renas i en s.k. steamreformer. Det enda alternativet till en egen produktion var att använda en steamreformer som fanns i grannskapet. Eftersom Linde tidigare förvärvat en steamreformer från LWG föreslog Linde BvS och UCB att man skulle förse UCB med CO. I så fall skulle CO levereras till UCB till ett pris av […] (*). Detta pris skulle gälla från undertecknandet av överenskommelsen mellan BvS, UCB och Linde i juni 1997 och fram till dess att Lindes nya CO-anläggning faktiskt togs i bruk, och därefter skulle ett pris på […] (*) gälla. Det bedöms på vanligt vis. Enligt uppgifter från de tyska myndigheterna (skrivelse A/33985 av den 25 maj 1999, registrerad den 28 maj 1999) beslöt UCB att godta Lindes anbud, eftersom Linde med sin nya produktionsanläggning kunde leverera mer CO än LWG. För UCB var möjligheten att i framtiden höja produktionen en viktig faktor. Därefter erbjöd Linde UCB ett avtal omfattande […] (*).

— Man avtalade att priset på […] (*) skulle gälla under en period på […] (*). Eftersom det inte går att fastställa ett marknadspris i egentlig mening har man inte heller avtalat om någon kontrollordning.

— Linde har investerat 12,586 miljoner mark, varav 9 miljoner mark ställdes till förfogande av offentliga medel (0,45 miljoner mark såsom investeringsbidrag och resten som ett ad hoc-bidrag från BvS). Investeringskostnaderna gällde i huvudsak uppförandet av en ny produktionsanläggning för CO.

IV. **BEDÖMNING AV ÅTGÄRDERNA**

IV.1 **Den relevanta marknaden**

(19) På den marknad det här är tal om levereras industrigaser, speciellt vätgas, syrgas och kvävgas via rörledningar ända fram till fabriken eller till dess närhet. Direktleveranserna utgör en särskild marknad, eftersom man rent allmänt inte kan leverera tillräckliga gasmängder till storförbrukarna med tankbilar eller gasflaskor.

(20) Anläggningar för gasförsörjning kan uppföras överallt. Inom detta affärsområde är de stora tillverkarna verksamma över hela världen. Den aktuella marknaden omfattar åtminstone den gemensamma marknaden.

(21) Linde arbetar med direktförsörjning av industrigaser. Det är produkter som det handlas med inom gemenskapen ([5]). Följande siffror visar att också andra aktörer är aktiva på den här marknaden:

Företag	Marknadsandel
Linde	18 %
Messer Griesheim	6 %
Air Liquide	50 %
BOC	8 %
Air Products	15 %

(22) CO är en mycket giftig gas som används inom kemisektorn. De CO-mängder som UCB behöver kan bara levereras via rörledningar eller direkt från en försörjningskälla. Frakten är dyr, och därför måste CO framställas i närheten av avnämaren.

([4]) Enligt en färsk rapport ligger CO-priset i USA för närvarande på motsvarande 250 mark/1 000 Nm^3 (se European Chemical News av den 29 mars 1999, s. 28–29).

(*) De exakta siffrorna är hemliga.

([5]) Handeln med industrigaser inom gemenskapen (NACE 24.11) uppgick 1997 till 244 749 400 euro (Eurostat).

(23) 1994 kunde Linde öppna sitt största produktionscentrum för industrigaser i Leuna och 1998 övertog man hela industrigasförsörjningen till MIDER, Mitteldeutsche Erdölraffinerie (ung. Mellantyska oljeraffinaderiet) i Leuna. MIDER, som tillhör den franska oljekoncernen Elf Aquitaine, köper vätgas, syrgas och kvävgas från Linde. Leveransavtalet är värt över 1 miljard mark.

(24) Med tanke på de mycket höga kostnaderna för att bygga nya, separata anläggningar hade Linde ett fördelaktigt läge genom att man kunde integrera CO-produktionen i sina befintliga anläggningar för produktion av vätgas i direkt anslutning till MIDER.

(25) Trots att UCB för tillfället är Lindes enda avnämare av CO kan det inte uteslutas, att Linde i framtiden kommer att leverera CO även till andra företag som är belägna i samma industriområde. I detta sammanhang är det värt att lägga märke till att Buna, Leuna och Bitterfeld anstränger sig för att få till stånd investeringar inom kemisektorn. Till de företag som redan etablerat sig hör – förutom UCB, Linde och Elf Aquitaine – även Elf Atochem SA, Rhône-Poulenc SA och Domo SA.

(26) Linde kan leverera gas till rimliga priser, och det är också tänkbart att företagen föredrar denna leverantör framför andra på grund av Lindes tillförlitlighet och goda ekonomiska villkor.

(27) Mot bakgrund av ovanstående, riskerar varje stöd till Linde för uppförande av en ny produktionsanläggning för CO att snedvrida konkurrenssituationen.

IV.2 **Åtgärder som utgör statligt stöd: Bidraget till Linde på 9 miljoner mark**

IV.2.1 *Karaktären av statligt stöd*

(28) Det bidrag på 9 miljoner mark som BvS beviljade Linde utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget, eftersom det gjorde det möjligt för företaget att komplettera sin befintliga vätgasanläggning med en produktionsanläggning för CO, utan att behöva stå för kostnaderna. Även om det är så att CO av bestämda skäl måste produceras där den skall användas, äger den här bedömningen giltighet. För det första därför att Linde uppnår fördelar gentemot sina konkurrenter genom gynnsammare investeringsvillkor för den nya produktionsanläggningen för CO, och för det andra därför att – av de skäl som redan anförts – varje stöd till den enda leverantören av CO i Leuna får konsekvenser för de andra tillverkarnas slutprodukter som är beroende av CO (t.ex. för UCB:s produktion av aminer). Med dessa slutprodukter bedrivs det handel inom gemenskapen.

(29) De tyska myndigheterna hävdar att leveransgarantin av CO till UCB utgjorde den enda möjligheten att sälja produktionen av aminer.

(30) Det kan tilläggas att detta var ett vanligt sätt under det tidiga 90-talet, eftersom det annars skulle ha varit omöjligt att sälja delar av integrerade industrikonglomerat som inte kunde privatiseras i sin helhet. Försörjningsläget för kemiindustrin skulle annars ha blivit för osäkert. Utan denna typ av garantier skulle därför de flesta tillverkare inte varit beredda att överta en del av produktionsanläggningarna, och THA skulle inte ha kunnat fullgöra sitt privatiseringsuppdrag.

(31) De leveransgarantier man ingick med UCB 1993 rättfärdigar emellertid inte att man 1997 beviljade Linde statligt stöd i samband med uppförandet av en ny produktionsanläggning för kolmonoxid.

(32) För det första är det svårt att se bidraget på 5 miljoner mark (enligt privatiseringsavtalet 1993) som en del av leveransgarantin. Ett sådant bidrag var nämligen inget krav som UCB ställde inom ramarna för den leveransgaranti man övertagit från THA. De kontraktsmässiga anspråk man hade på en rimlig CO-försörjning skulle ha varit tillgodosedda också utan ett sådant bidrag. Än mindre kan man åberopa den här leveransgarantin för att rättfärdiga beviljandet av bidraget på 9 miljoner mark till Linde. Dessutom hade man i den ursprungliga överenskommelsen inte stipulerat att en tredje part skulle kunna få uppdraget att uppföra en ny anläggning och därmed bli berättigad till ett bidrag på 9 miljoner mark. I själva verket var det så att avtalet stipulerade att UCB hade rätt att söka efter fördelaktigare leveransvillkor, inklusive byggandet av egna anläggningar. Däremot var det aldrig tal om en tredje möjlighet, den som de tyska myndigheterna i sitt yttrande då förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget inleddes med rätta betecknade som en nödlösning. Denna tredje möjlighet skulle ha inneburit att ett tredje företag fått stöd för att bygga en ny CO-anläggning. Det avtal som i juni 1997 träffades mellan BvS, LWG, UCB och Linde måste sålunda anses vara ett nytt avtal, oberoende av privatiseringsavtalet från 1993.

(33) Slutligen skall det påpekas att de tyska myndigheterna inte kunnat framlägga konkret och tillräcklig bevisning för att inget annat företag än Linde skulle ha accepterat att leverera till UCB. Man gör endast gällande, att Linde var den ende intresserade investeraren.

IV.2.2 *Bedömning av om den statliga stödåtgärden är tillåtlig*

(34) Efter det att man sålunda slagit fast att bidraget på 9 miljoner mark till Linde utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget, måste kommissionen pröva om denna atgärd är tillåtlig enligt EG-fördraget.

(35) Vad gäller karaktären på det stöd som kom Linde till del, kan det konstateras att med undantag för investeringsbidraget på 0,45 miljoner mark så handlar det inte i något fall om stöd som redan godkänts av kommissionen, utom om nationella åtgärder som inte beviljats av kommissionen och som enligt artikel 88.3 i EG-fördraget skulle ha anmälts till kommissionen innan de utbetalades. Följaktligen rör det sig om ett olagligt stöd.

(36) Artikel 87.1 i EG-fördraget fastslår att sådana stödåtgärder som uppfyller de där uppställda kriterierna i vanliga fall inte är förenliga med den gemensamma marknaden.

(37) I föreliggande fall är undantagsföreskrifterna i artikel 87.2 i EG-fördraget inte tillämpliga, eftersom stödet inte avser något av de mål som avses i dessa föreskrifter. För övrigt har de tyska myndigheterna inte åberopat dessa undantagsföreskrifter som skäl till stödåtgärderna.

(38) I artikel 87.3 i EG-fördraget preciseras de typer av stöd som kan anses vara förenliga med den gemensamma marknaden. Stödet måste vara förenligt med hela gemenskapens intressen och inte enbart med en medlemsstats eller dess områdes intressen.

(39) Om den gemensamma marknaden skall kunna fungera normalt och den huvudinriktning som kommer till uttryck i artikel 3 g i EG-fördraget skall följas måste de undantag som omnämns i artikel 87.3 i EG-fördraget och som gäller hur man skall bedöma stödordningar eller särskilda stöd tolkas restriktivt. Undantagen gäller bara när det kan visas att marknadskrafterna ensamma – utan stödåtgärder – inte skulle ha varit tillräckliga för att få de företag som åtnjutit stöden att genomföra något av de mål som nämns i undantagsbestämmelserna.

(40) Vad gäller de undantag som stipuleras i artikel 87.3 b och d i EG-fördraget så är det ifrågavarande stödet inte inriktat på att underlätta för en viktig verksamhet av gemensamt europeiskt intresse eller på att undanröja en avsevärd störning i den tyska ekonomin och det uppvisar inte heller några sådana drag. Det är inte heller tänkt att stödja kulturella ändamål eller bevara kulturarvet.

(41) När det gäller undantaget i artikel 87.30 c i EG-fördraget så ligger inte Sachsen-Anhalt i ett område som är stödberättigat enligt denna bestämmelse.

(42) I vissa fall kan kommissionen med stöd i artikel 87.3 c i EG-fördraget godkänna undsättnings- eller omstruktureringsstöd till företag i svårigheter, i överensstämmelse med gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([6]) som var i kraft vid tidpunkten för beviljandet av stödet. Linde är inte ett företag i svårigheter i riktlinjernas mening, och bidraget på 9 miljoner mark utgör inget undsättnings- eller omstruktureringsstöd.

(43) En medlemsstats stödområden och gränsen för det högsta stödbelopp som är tillåtet i varje stödområde, antingen för nyinvesteringar eller för att skapa nya arbetstillfällen, kan utläsas av vederbörande medlemsstats stödområdeskarta. Enligt den tyska stödområdeskartan är Sachsen-Anhalt ett område enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget.

(44) I artikel 87.3 a föreskrivs det att stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning, kan anses som förenligt med den gemensamma marknaden.

(45) I syfte att uppnå en effektiv kontroll av de regionala stödåtgärderna och samtidigt förverkliga målen i artikel 3 i EG-fördraget, särskilt bokstäverna g och k, fastställer kommissionen för varje medlemsstat en högsta gräns för hur stor del av investeringarna i ett stödområde som får utgöras av stöd. För Sachsen-Anhalt ligger gränsen vid 35 % av de stödberättigande kostnaderna.

(46) Stödet till nyinvesteringar beräknas som en procentdel av värdet av investeringen. Detta värde beräknas utifrån summan av de totala kostnaderna (det enhetliga beräkningsunderlaget), som motsvarar investeringsdelarna tomtmark, byggnader och utrustning. Detta sammanlagda beräkningsunderlag fördelar sig för Lindes del på följande sätt:

(miljoner mark)

Byggnader	1,809
Utrustning	10,777
Totalt	12,586

(47) Kommissionen måste pröva huruvida ett stöd i den här storleksordningen kan anses som förenligt med den gemensamma marknaden enligt undantaget i artikel 87.3 a i EG-fördraget.

(48) Eftersom de tyska myndigheterna bidrar med 9 miljoner mark av de stödberättigande investeringskostnaderna på 12,586 miljoner mark, har man överskridit den tillåtna översta gränsen mycket kraftigt. Enligt vad den tyska regeringen uppger beviljades 0,45 miljoner mark, med stöd i den tyska lagen om investeringsbidrag, Investitionszulagengesetz ([7]), och detta belopp behöver därför inte undersökas ännu en gång av kommissionen. De tyska myndigheterna har dessutom påpekat att man beviljat direkta investeringsbidrag i enlighet med gemenskapens målsättning att förbättra regionernas ekonomiska struktur. Slutligen fastslår de tyska myndigheterna att BvS:s investeringsbidrag inte uppgår till mer än 8,55 miljoner mark (9 miljoner mark minus 450 000 mark).

([6]) EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

([7]) Investitionszulagengesetz, lagen om investeringsbidrag. De åtgärder som vidtagits med stöd i denna lag räknas som regionalt investeringsstöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och godkändes av kommissionen (stödordning N 494/A/95).

(49) Med undantag för investeringsbidraget på 0,45 miljoner mark beviljades det ifrågavarande stödet inte med hänvisning till regionala stödbestämmelser, som kommissionen redan godkänt, utan de ansvariga myndigheterna träffade sina beslut som svar på en uppkommen situation. I dessa fall måste man undersöka vilken verkan stöden haft på hela gemenskapen. EG-domstolen har fastställt denna tolkning i Hytasa-målet (dom av den 14 september 1994 i de förenade målen C-278/92, C-279/92 och C-280/92 Spanien mot kommissionen ([8])) och i Pyrsa-målet (dom av den 14 januari 1997 i mål C-169/95 Spanien mot kommissionen ([9])).

(50) Ett enstaka bidrag kan ses som ett regionalstöd som är förenligt med den gemensamma marknaden, förutsatt att det faktiskt bidrar till den långsiktiga utvecklingen av ifrågavarande område och inte är till nackdel för gemenskapens intressen eller inverkar menligt på konkurrensförhållandena inom gemenskapen. Ett sådant stöd kan sålunda ses som förenligt med den gemensamma marknaden, förutsatt att det inte förändrar affärsvillkoren på ett sådant sätt att det strider mot gemenskapens intressen.

(51) Eftersom bidraget till Linde är knutet till en konkret investering, nämligen uppförandet av en ny produktionsanläggning för CO i Leuna, och eftersom det utgör en viss procentandel av de biståndsberättigade investeringskostnaderna, kan det ses som ett investeringsstöd.

(52) Investeringskostnaderna är stödberättigande enligt Riktlinjer för statligt stöd regionala ändamål ([10]) (riktlinjerna), eftersom det rör sig om en nyinvestering och stödet till en sådan beräknas som en procentandel av investeringens värde. Detta värde fastställs på grundval av en enhetlig kostnadshelhet (typberäkningsunderlag) ([11]). Lindes andel av finansieringen av projektet uppgår till mer än 25 % av de totala kostnaderna. Därmed uppfyller investeringen kriterierna i riktlinjerna.

(53) Det är dessutom kommissionens uppfattning att den nya anläggningen för framställning av CO på ett positivt sätt bidrar till utvecklingen av regionen Sachsen-Anhalt och särskilt då för Leuna, som tillsammans med Buna och Bitterfeld utgör det största industriområdet i Sachsen-Anhalt. Investeringen kommer också att förbättra den lokala kemiproduktionens konkurrenskraft. Kommissionen har inte kunnat fastställa någon överkapacitet inom gemenskapen när det gäller att framställa CO, och Lindes CO-produktion kommer utan vidare att absorberas av marknaden.

(54) Härav följer att den del av stödet, som i överensstämmelse med kumuleringsreglerna ([12]) inte överskrider 35 % av de stödberättigande investeringskostnaderna, inte kan anses förändra affärsvillkoren på ett sådant sätt att det motverkar gemenskapens intressen, och att denna del av stödet kan anses vara förenlig med artikel 87.3 a i EG-fördraget.

(55) Av anförda skäl, och med hänsyn till det faktum att de totala investeringarna uppgår till 12,586 miljoner mark, får investeringsstödet (inklusive investeringsbidraget på 0,45 miljoner mark) inte överskrida 35 % av detta belopp, dvs. 4 404 750 mark. Därmed är denna del av stödet enligt kommissionens uppfattning förenlig med den gemensamma marknaden.

(56) Resten av stödet, som enligt kumuleringsreglerna ([13]) överskrider den högsta tillåtna procentandelen på 35 % av de stödberättigande investeringskostnaderna, nämligen 4 395 250 mark, utgör ett statligt stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden och som inte uppfyller någon av förutsättningarna för att undantagsföreskrifterna i artikel 87.2 och 87.3 i EG-fördraget skall kunna tillämpas.

IV.3 **Åtgärder som enligt kommissionens genomgång inte innehåller något inslag av statligt stöd: Det marknadspris UCB betalat Linde**

(57) När det gäller det pris som UCB för närvarande betalar Linde för CO-leveranserna […] (*), konstaterar kommissionen att, enligt de upplysningar som den tyska regeringen lämnat, beror det pris UCB betalar på de faktiska kostnaderna. Detta pris ligger över det pris som UCB utlovades i privatiseringsavtalet 1993.

(58) Den tyska regeringen påpekar dessutom att kolmonoxidens speciella egenskaper gör att det inte går att fastställa huruvida priset motsvarar marknadspriset.

(59) Dessutom hänvisar de tyska myndigheterna till de priser som praktiserades i USA ([14]). Dessa priser ligger långt under det pris som avtalades mellan UCB och Linde.

(60) I detta sammanhang kan det påpekas att i slutändan måste de båda aktörerna på marknaden komma överens om priset. De tyska myndigheterna har uppgivit, att priset bygger på produktionskostnaderna plus ”en rimlig vinstmarginal”. Oaktat att kommissionen gjort stora ansträngningar för att skaffa sig upplysningar om marknadspriset på kolmonoxid har det visat sig vara mycket svårt att få tillförlitliga uppgifter. Då kommissionen offentliggjorde att förfarandet skulle inledas, bad den därför om uppgifter från andra aktörer. Emellertid inkom inga yttranden i frågan från andra som kan ha varit inblandade.

([8]) REG 1994, s. I-4103.
([9]) REG 1997, s. I-0135.
([10]) EGT C 74, 10.3.1998, s. 9.
([11]) Se fotnot 9 punkt 4.5.

([12]) Enligt punkt 4.18 i riktlinjerna gäller bestämmelserna om det tillåtna stödet för det totala stödbeloppet, när flera regionalstödsordningar tillämpas samtidigt, och oavsett om stödet betalas med lokala, regionala eller nationella medel eller med gemenskapsmedel.
([13]) Se fotnot 11.
(*) De exakta siffrorna är hemliga.
([14]) I medlemsstaterna arbetar man med andra priser än i USA. Dock är priserna i Tyskland förhållandevis höga även om man jämför med övriga medlemsstater.

(61) Trots att kommissionen inte kunnat se att denna transaktion utgör statligt stöd måste man dock slå fast, att det pris man sålunda avtalat ingick i en övergripande överenskommelse. I stora drag går överenskommelsen ut på, att Linde åtar sig att leverera till UCB till ett visst pris och att man skulle få ett bidrag på 9 miljoner mark för att uppföra en ny produktionsanläggning för CO ([15]).

V. **SLUTSATSER**

(62) Följaktligen kan man konstatera, att den del av det granskade stödet som i enlighet med kumuleringsreglerna ej överskrider den högsta tillåtna procentandelen på 35 procent av de stödberättigande investeringskostnaderna, ej förändrar affärsvillkoren på ett sätt som motverkar gemensamma intressen och sålunda kan anses som förenlig med artikel 87.3 a i EG-fördraget.

(63) Resten av stödet, som i enlighet med kumuleringsreglerna överskrider den högst tillåtna procentandelen på 35 % av de stödberättigande investeringskostnaderna, nämligen 4 395 250 mark, utgör ett stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden och som ej uppfyller de nödvändiga förutsättningarna för att undantagsföreskrifterna i artikel 87.2 och 87.3 skall kunna tillämpas.

(64) När det gäller priserna för leveransen av CO till UCB så har kommissionen inte kunnat fastställa att det rör sig om ett statligt stöd.

(65) Om ett stöd anses vara oförenligt med den gemensamma marknaden, uppmanar kommissionen medlemsstaterna att kräva detta åter från stödmottagaren ([16]). Därför måste Tyskland återkräva det stödbelopp som enligt kumuleringsreglerna överstiger den högsta tillåtna procentandelen på 35 % av de stödberättigande investeringskostnaderna, dvs. de 4 395 250 mark som föreliggande beslut handlar om.

(66) Stödet skall återbetalas i enlighet med förfarandena i tysk lagstiftning, inklusive ränta räknat från den dag det olagliga stödet utbetalats och till dess stödet faktiskt återbetalats. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd i Tyskland ([17]).

(67) Enligt EG-domstolens rättspraxis skall tidigare åberopade förfaranden och föreskrifter användas så, att stödet verkligen kan drivas in. Alla eventuella förfarandemässiga eller andra svårigheter som kan uppkomma under genomförandets gång påverkar inte rättskraften i detta beslut ([18]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det stöd som Tyskland beviljat Linde AG i form av ett bidrag till uppförandet av en produktionsanläggning för kolmonoxid i Leuna (Sachsen-Anhalt) är, till den del som i överensstämmelse med kumuleringsreglerna ej överskrider den högsta tillåtna procentandelen på 35 % för statligt regionalt stöd i Sachsen-Anhalt, förenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Det stöd som Tyskland beviljat Linde AG i form av ett bidrag till uppförandet av en produktionsanläggning för kolmonoxid i Leuna (Sachsen-Anhalt) är, till den del som enligt kumuleringsreglerna överskrider den högsta tillåtna procentandelen på 35 % för statligt regionalstöd i Sachsen-Anhalt, enligt artikel 87.1 i EG-fördraget oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 3

1. Tyskland skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagaren återkräva det stöd som avses i artikel 2 och som olagligen redan utbetalats till stödmottagaren.

2. Återkravet skall ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarens förfogande till den dag det har återbetalats. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används vid beräkningen av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd.

([15]) Enligt allmänna rättsprinciper äger överenskommelser giltighet, så länge de grundläggande förutsättningar och förväntningar som rådde då överenskommelsen ingicks inte förändras (rebus sic stantibus). Ifall det överenskomna priset hade påverkats av stödbeloppet skulle man rimligen ha förväntat sig att Linde försökt omförhandla priset, för att anpassa sig till de nya ekonomiska och finansiella förutsättningar (speciellt det som de tyska myndigheterna kallar ”en normal vinstmarginal”) som följer av skyldigheten att återbetala otillåtligt stöd.

([16]) Meddelande från kommissionen av den 24 november 1983 (EGT C 318, 24.11.1983, s. 3). Se även dom av den 12 juli 1973 i mål 70/72, kommissionen mot Tyskland, Rec. 1973, s. 813 och dom av den 24 februari 1987 i mål 310/85, Deufil GmbH und Co. KG mot kommissionen, Rec. 1987, s. 901.

([17]) Skrivelse från kommissionen till medlemsstaterna SG (91) D/4577 av den 4 mars 1991. Se även dom av den 21 mars 1990 i mål 142/87, Belgien mot kommissionen, Rec. 1990, s. I-959.

([18]) Dom av den 21 mars 1990 i mål 142/87, Belgien mot kommissionen, Rec. 1990, s. I-959, s. 58–63.

Artikel 4

Tyskland skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Utfärdat i Bryssel den 18 januari 2000.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen